Lietas Nr. A420526211
Lietas arhīva Nr. AA43-0912-13

**SPRIEDUMS**
**Latvijas Republikas vārdā**

Rīgā

2013.gada 10.septembrī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:

tiesnese referente L.Vīnkalna un tiesneses Dz.Amerika un S.Gintere

rakstveida procesā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. C/ (personas kods /personas kods/) sūdzību par Rēzeknes pilsētas pašvaldības policijas pārvaldes priekšnieka 2011.gada 10.maija lēmuma Nr.55 atcelšanu, sakarā ar /pers. C/ apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 27.janvāra spriedumu.

**Aprakstošā daļa**

[1] 2011.gada 21.martā Rēzeknes pilsētas domes pašvaldības policijas pārvaldes vecākais inspektors sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu-paziņojumu Nr.780118212 par to, ka 2011.gada 21.martā plkst.10 $^{52}$ transportlīdzeklis Audi ar valsts reģistrācijas numuru /reģ.nr./ (turpmāk – transportlīdzeklis) novietots stāvēšanai N.Rancāna ielā 33, Rēzeknē 326.ceļa zīmes „Apstāties aizliegts" darbības zonā, tādējādi neievērojot Ministru kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumu Nr.571 „Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk – CSN) 135.11.punkta prasības. Atbildība par minēto pārkāpumu paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 149.$^{10}$panta piektās daļas 11.punktā. Ar protokolu-paziņojumu transportlīdzekļa vadītājam, kas neatrodas pārkāpuma izdarīšanas vietā, uzlikts naudas sods Ls 30 apmērā.

Nepiekrītot minētajam protokolam-paziņojumam, transportlīdzekļa vadītājs /pers. C/ (turpmāk – pieteicējs) to apstrīdēja.

[2] Ar Rēzeknes pilsētas pašvaldības policijas pārvaldes (turpmāk – iestāde) priekšnieka 2011.gada 10.maija lēmumu Nr.55 (turpmāk – Lēmums) apstrīdētais protokols-paziņojums atstāts spēkā. Lēmumā norādīts, ka Ceļu satiksmes likuma 19.panta pirmā daļa uzliek ceļu satiksmes dalībniekam pienākumu sekot uzstādītajām ceļa zīmēm un ievērot to prasības.

N.Rancāna ielas un Atbrīvošanas alejas, Rēzeknē krustojumā virzienā uz Dārzu ielu ir uzstādīta 326.ceļa zīme ar 803.papildzīmi (darbības zona 50 m). Sakarā ar Atbrīvošanas alejas rekonstrukcijas darbiem 803.papildzīme aizklāta ar melnu plēvi, tādējādi 326.ceļa zīmes darbības ierobežojumi atcelti. Transportlīdzekļa vadītājam, ievērojot apstākli, ka pārkāpuma izdarīšanas laikā un vietā notika ceļa remontdarbi, bija jābūt īpaši piesardzīgam un pastiprināti jāpievērš uzmanība remontdarbu vietā uzstādītām ceļa zīmēm.

N.Rancāna ielas un Atbrīvošanas alejas krustojumā uzstādītās 326.ceļa zīmes darbības zona ir līdz Dārzu ielas krustojumam, un N.Rancāna ielas un Dārzu ielas krustojumā uzstādītās 326.ceļa zīmes darbības zona ir līdz Atbrīvošanas alejai. Transportlīdzekļa vadītāju par to, ka viņš atrodas 326.ceļa zīmes darbības zonā, informē gan krustojumos, gan papildus uzstādītās ceļa zīmes.

[3] 2011.gada 9.jūnijā Administratīvajā rajona tiesā saņemta pieteicēja sūdzība par Lēmuma atcelšanu. Tajā norādīts, ka pieteicējs nezināja par izmaiņām kustībā – 326.ceļa zīme protokolā norādītajā vietā atrodas vairākus gadus. Izvietota ir tikai 807.papildzīme „Darbības zona". Papildzīme atradās aptuveni 200 m attālumā, un to nebija iespējams redzēt, jo pretī ceļa zīmei aug lieli koki. Iestādes rīcībā nav pierādījumu, ka pieteicējs transportlīdzekli konkrētajā vietā novietoja stāvēšanai ar nodomu. Līdz ar to atzīstams, ka nav pārkāpuma sastāva un sodīt pieteicēju nav pamata.

[4] Paskaidrojumos Administratīvajai rajona tiesai iestāde norāda, ka sūdzību neatzīst, pamatojoties uz Lēmumā norādītajiem motīviem.

[5] Ar Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 27.janvāra spriedumu Lēmums atstāts negrozīts, bet sūdzība noraidīta. Spriedums

pamatots šādi.

[5.1] Lai personu sauktu pie administratīvās atbildības atbilstoši LAPK 149.$^{10}$panta piektās daļas 11.punktam, nepieciešams konstatēt, ka persona nav ievērojusi CSN 135.11.punkta prasības.

Lietā nav strīda par to, ka pieteicējs 2011.gada 21.martā transportlīdzekli novietoja stāvēšanai N.Rancāna ielā 33, Rēzeknē. Par pierādījumiem šim faktam kalpo kā sastādītais protokols un pārkāpuma vietā uzņemtās fotogrāfijas, tā arī pieteicēja paskaidrojumi.

Lietā ir strīds par to, vai, novietojot transportlīdzekli konkrētajā vietā, pieteicējs ir pārkāpis CSN 135.11.punkta prasības, un līdz ar to, vai ir izdarījis LAPK 149.$^{10}$panta piektās daļas 11.punktā paredzēto administratīvo pārkāpumu, proti, ka transportlīdzekli bija novietojis stāvēšanai 326.ceļa zīmes darbības zonā.

[5.2] Pieteicējs kā uz savu rīcību attaisnojošu un administratīvo atbildību izslēdzošu apstākli sūdzībā tiesai ir norādījis to, ka viņš nezināja par izmaiņām satiksmes kustībā protokolā norādītajā vietā, ka 326.ceļa zīme ar 807.papildzīmi atradās aptuveni 200 m attālumā un to nebija iespējams redzēt, jo pretī ceļa zīmei aug lieli koki, līdz ar to Lēmums esot atceļams un izbeidzama lietvedība lietā.

[5.3] CSN 4.punkts noteic, ka ceļu satiksmes dalībniekiem jāizpilda šo noteikumu un citu normatīvo aktu prasības, kas nosaka ceļu satiksmes dalībnieku pienākumus un jāievēro luksoforu signālu, ceļa zīmju un ceļa apzīmējumu prasības.

Savukārt no CSN 34.punkta izriet, ka transportlīdzekļa vadītājam, braucot pa ceļiem, kā arī pa citām vietām, kurās iespējama transportlīdzekļu braukšana, jāievēro šo noteikumu un citu ceļu satiksmi reglamentējošu normatīvo aktu prasības.

[5.4] Kā izriet no pieteicēja pārstāvja tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem, pieteicējs brauca no Dārzu ielas puses pa N.Rancāna ielu uz Rēzeknes namsaimnieka stāvvietu. Tā kā visas stāvvietas bija aizņemtas, pieteicējs, zinot, ka apstāšanās un stāvēšana N.Rancāna ielas labajā pusē ir atļauta, novietoja savu transportlīdzekli stāvēšanai.

No iestādes pārstāvja tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem izriet, ka N.Rancāna ielas posmā no Atbrīvošanas alejas līdz Dārzu ielai uz Atbrīvošanas alejas rekonstrukcijas laiku apstāties un stāvēt ir aizliegts abās ielas pusēs. Minētos apstākļus apstiprina arī uz Atbrīvošanas alejas rekonstrukcijas laiku saskaņotā satiksmes organizācijas shēma.

Fakts, ka pieteicējs ir pārkāpis CSN 135.11.punkta prasības, fiksēts protokolā. To apstiprina arī iesniegtās pārkāpuma izdarīšanas vietā uzņemtās fotogrāfijas.

Tiesa kritiski vērtējusi pieteicēja pārstāvja paskaidrojumus, ka pašvaldības policijas darbinieki aizlīmēja Atbrīvošanas alejas un N.Rancāna ielas krustojumā uzstādītās 326.ceļa zīmes 803.papildzīmi, jo lietā esošie materiāli neapstiprina šo faktu. Tieši pretēji, uz Atbrīvošanas alejas rekonstrukcijas laiku saskaņotā satiksmes organizācijas shēma pierāda, ka 803.papildzīme aizklāta uz Atbrīvošanas alejas rekonstrukcijas laiku. Izmaiņas satiksmes organizēšanā strīdus posmā saskaņotas gan ar VAS „Latvijas Valsts ceļi" Rēzeknes nodaļu, gan Rēzeknes pilsētas domes Pilsētas saimniecības pārvaldi, līdz ar to tiesai nav pamata apšaubīt protokolā norādītajā laikā un vietā uzstādīto ceļa zīmju likumību. Arī pieteicējs nav iesniedzis pierādījumus savu paskaidrojumu pamatošanai.

Kā redzams no lietas materiālos esošajām fotogrāfijām, ko nenoliedz arī pieteicējs, N.Rancāna ielas posmā no vietas, kur bija novietots stāvēšanai transportlīdzeklis, līdz krustojumam ar Dārza ielu ir izvietota vēl viena 326.ceļa zīme ar 807.papildzīmi.

Tiesa kritiski vērtējusi pieteicēja pārstāvja tiesas sēdē sniegtos paskaidrojumus, ka minētā ceļa zīme nebija redzama, jo tai priekšā aug lieli koki, jo, kā pieteicēja pārstāvis paskaidroja tiesas sēdē, un tas izriet arī no sūdzībā tiesai izklāstītajiem apstākļiem, tad pieteicējs bija pārliecināts, ka viņš novieto transportlīdzekli stāvēšanai atļautā vietā. Proti, pieteicējs zināja, ka Atbrīvošanas alejas un N.Rancāna ielas krustojumā uzstādītā 326.ceļa zīme ar 803.papildzīmi to atļauj. No minētā secināms, ka pieteicējs nav pārliecinājies par ceļa zīmju darbību konkrētajā vietā, kas bija viņa kā transportlīdzekļa vadītāja (satiksmes dalībnieka) pienākums, bet paļāvās, ka satiksmes organizācijā šajā ceļa posmā nekas nav mainījies. Turklāt, kā redzams no pārkāpuma vietā un laikā uzņemtajām fotogrāfijām, tobrīd citu konkrētajā vietā novietotu transportlīdzekļu nebija. Minētajam apstāklim vien vajadzēja radīt pieteicējam nepārprotamas šaubas par to, vai stāvēšana konkrētajā vietā ir atļauta, ievērojot to, ka Rēzeknes namsaimnieka stāvvietā visas vietas bija aizņemtas.

Apstāklim, vai pieteicējs pārkāpumu ir izdarījis tīši vai aiz neuzmanības, lietā nav izšķirošas nozīmes, jo LAPK 9.pants noteic, ka nodarījums ir atzīstams par administratīvo pārkāpumu gan tad, ja tas izdarīts ar nodomu, gan tad, ja tas izdarīts aiz neuzmanības.

Pieteicēja vaina administratīvā pārkāpuma izdarīšanā ir pierādīta. Lietā nav konstatējami apstākļi, kas izslēdz administratīvo atbildību. Tā kā pieteicējs savu vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā neatzīst un izdarīto nenožēlo, līdz ar to naudas sods konkrētajā gadījumā sasniedz soda mērķi – atturēt pārkāpēju no jaunu pārkāpumu izdarīšanas. Līdz ar to LAPK 21.pants šajā lietā nav piemērojams.

Tādējādi atzīstams, ka iestāde pareizi kvalificējusi pieteicēja izdarīto pārkāpumu un pamatoti piemērojusi tiesību normas sankcijā paredzēto sodu.

[5.5] Saskaņā ar LAPK 22.pantu administratīvais sods tiek piemērots, lai personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cieņīšanas garā, kā arī, lai tiklab tiesību pārkāpējs, kā arī citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus.

Saskaņā ar LAPK 32.panta pirmo daļu sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem.

LAPK 149.$^{10}$panta piektās daļas 11.punkts noteic, ka par stāvēšanu 326.ceļa zīmes darbības zonā uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam trīsdesmit latu apmērā.

Pieteicējam piemērots administratīvais sods – naudas sods Ls 30 apmērā.

Ievērojot, ka LAPK 149.[10]panta piektās daļas 11.punkts paredz konkrētu naudas sodu Ls 30 apmērā papildus lietderības apsvērumi, nosakot pieteicējam sodu, iestādei nebija jāizdara, un sods atzīstams par samērīgu.

[6] Pieteicējs iesniedza apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 27.janvāra spriedumu. Tajā norādīts, lai gan lietas materiāliem pievienota satiksmes organizācijas shēma „Atbrīvošanas alejas rekonstrukcija", tomēr par minēto nav paziņots, un līdz ar to nav bijusi iespēja ar šo shēmu iepazīties. Secināms, ka 2011.gada 21.martā ceļa zīmes Rancāna ielā bija uzliktas nelikumīgi, t.i., neatbilstoši satiksmes organizācijas shēmai, līdz ar to par to neievērošanu nevar nevienu sodīt.

Tiesai ne vienreiz vien bija norādīts, ka Rēzeknes pilsētas domes 2006.gada 31.jūlija saistošo noteikumu 4.2.1.punktā noteikta tieša materiālā darbinieku ieinteresētība, kuri iekasē soda naudu – 40 % no summas. Tiesa nav atbildējusi uz sūdzībā tiesai minēto, vai šādi darbinieki var izskatīt lietas un pieņemt lēmumus, vai darbinieki, kuru algas atkarīgas no iekasētās summas, var neatkarīgi, godīgi un likumīgi pieņemt lēmumu.

Tiesa sprieduma ceturtajā daļā norādījusi, ka 803.papilzīme bija aizklāta, bet jau piektajā daļā – ka 803.papilzīmes nebija. Ne tiesas sēdē, ne spriedumā nav paskaidrots, uz kāda likuma pamata aizklāta uzstādītā zīme zaudējusi spēku, bet, kad norādīts uz to, ka ceļa zīme nav redzama no ceļa aiz kokiem un attāluma dēļ, tad ceļa zīmei atkal ir spēks.

Pieteicējs nezināja par satiksmes izmaiņām konkrētajā ceļa posmā, t.i., to, ka pārkāpa CSN, un līdz ar to viņš nav izdarījis pārkāpumu. Iestādes pārstāvis pirmās instances tiesas sēdē pretrunā ar lietas apstākļiem norādīja, t.i., meloja, ka ceļa zīmes bija uzstādītas saskaņā ar satiksmes organizācijas shēmu.

Tiesa nevarēja nezināt minētos faktus, un līdz ar to ar nodomu pieņēma spriedumu, pārkāpjot tiesību normas un izdarot noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 291.panta pirmajā daļā un 319.panta pirmajā daļā. Pieteicējs lūdz tiesu ierosināt pārbaudi par tiesneses S.Pujātes darbībām – to, vai viņas darbības nesatur krimināInodarījuma pazīmes, kā arī izvērtēt viņas atbilstību ieņemamajam amatam.

[7] Saskaņā ar LAPK 289.[21]panta otro daļu lieta tiek izskatīta rakstveida procesā.

**Motīvu daļa**

[8] Rakstveida procesā pārbaudījusi lietas materiālus un izvērtējusi lietā esošos pierādījumus, apgabaltiesa atzīst, ka pieteicēja apelācijas sūdzība nav pamatota, bet Lēmums atstājams negrozīts.

[9] Saskaņā ar LAPK 289.[22]panta pirmo daļu un 289.[13]panta trešo daļu apgabaltiesa atzīst, ka Lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, un pievienojas iestādes nolēmuma motivācijai. Šādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

Pirmās instances tiesa pareizi novērtējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus un taisījusi pamatotu spriedumu, un apgabaltiesa šai motivācijai piekrīt, vēlreiz neatkārtojot.

[10] Attiecībā par apelācijas sūdzības motīviem apgabaltiesa norāda, ka tie nav pamatoti.

Ja pieteicējs vēlējās apstrīdēt ceļa zīmes uzstādīšanas likumību, šis fakts bija apstrīdams iestādē, kura ceļa zīmi izvietoja, ne šā procesa ietvaros. Turklāt tas bija darāms, pirms pieteicējs tika sodīts par administratīvā pārkāpuma izdarīšanu. Ja ceļa zīme ir uzstādīta – tās regulējums ir obligāts satiksmes dalībniekiem, kā tas ir pamatots Lēmumā un pirmās instances tiesas spriedumā. Satiksmes izmaiņas nav attaisnojums ceļa zīmju prasību neievērošanai, jo satiksmes režīmu noteic ceļa zīmes, ceļa apzīmējumi, luksofora signāli vai satiksmes regulētāja norādījumi, nevis satiksmes dalībnieka ieradumi. Turklāt konkrētajā vietā satiksmes iepriekšējā režīma izmaiņas bija loģiski izsecināmas, jo minētajā vietā aktīvi norisinājās ceļa remontdarbi, kas citastarp redzams no pārkāpuma vietas fotogrāfijām.

Nav objektīvi pamatoti pieteicēja argumenti par iestādes darbinieku algu ietekmi uz Lēmuma pieņemšanu. To, ka Lēmums ir tiesisks un pamatots, atzina gan pirmās instances tiesa, gan to atzīst apgabaltiesa.

Pārējie apelācijas sūdzības argumenti ir tādi, kuri nav būtiski no tiesību viedokļa, tāpēc paliks neatbildēti. Tostarp nav lietderīgi pieteicējam vēl papildu paskaidrot to, kāpēc transportlīdzekļa vadītājam nav jāievēro ceļa zīmes, kura ir aizklāta, prasības. Savukārt to, ka strīdus ceļa zīmi nenosedza koki, pierāda gan pārkāpuma vietas fotogrāfijas, gan apstāklis, ka pārkāpums notika marta vidū, kad Latvijas teritorijā lapu kokiem nav lapotnes. Skuju koku esamība pārkāpuma vietas tuvumā nav konstatējama.

Apgabaltiesas kompetence, izskatot pēc būtības lietu apelācijas kārtībā, neietver pārbaudes ierosināšanu par zemākas instances tiesas tiesneša darbībām lietas izskatīšanā. Turklāt, kā jau minēts, pirmās instances tiesas spriedums ir tiesisks un pamatots.

**Rezolutīvā daļa**

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.[22]pantu, 289.[12]panta otrās daļas 1.punktu un 289.[131.punktu un 289.[13]panta trešo daļu, Administratīvā apgabaltiesa

**nosprieda:**

Rēzeknes pilsētas pašvaldības policijas pārvaldes priekšnieka 2011.gada 10.maija lēmumu Nr.55 (2011.gada 21.marta administratīvā pārkāpuma protokols-paziņojums Nr.780118212) atstāt negrozītu, bet /pers. C/ (personas kods /personas kods/) sūdzību noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā.

Tiesnese referente L.Vīnkalna

Tiesneses Dz.Amerika

S.Gintere